Enrollment No: ______________________ Exam Seat No:______________________

C. U. SHAH UNIVERSITY
Summer Examination-2020

Subject Name : Company Accounts-1

Subject Code : 4CO03COA1 **Branch: B.Com (Gujarati)**

Semester : 3 **Date : 05/03/2020** **Time : 02:30 To 05:30** **Marks :70**

Instructions:
(1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
(2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
(3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
(4) Assume suitable data if needed.

Q-1 **Attempt the following questions:** **(14)**

a) જામીનગીરી પ્રીમીયમ ખાતું પાકા સરવૈયામાં _____________ મથાળા હેઠળ દર્શાવાશે. **1**
(અ) શેરમૂડી (બ) અનામત અને વધારો
(ક) ચાલુ જવાબદારીઓ અને જોગવાય (ડ) તારણ વગરની લોન

b) બે સામાન્ય સભા વચ્ચેના સમયગાળા દરમિયાન ડીરેક્ટરએ જાહેર કરેલ ડિવિડન્ડ એટલે **1**
(અ) સૂચિત ડિવિડન્ડ (બ) છેવટનું ડિવિડન્ડ
(ક) નહિ ચૂકવાયેલ ડિવિડન્ડ (ડ) વચગાળાનું ડિવિડન્ડ

c) ડિવિડન્ડ સામાન્ય રીતે __________ શેરમૂડી પર ચૂકવામાં આવે છે. **1**
(અ) સત્તાવાર (બ) બહાર પાડેલ (ક) વસુલ આવેલ (ડ) અનામત

d) જયારે રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરો પ્રીમિયમે પરત કરવામાં આવે તો પ્રીમિયમની રકમની જોગવાઈ ક્યાં ખાતેથી થશે? **1**
(અ) શેર જપ્તી ખાતું (બ) જામીનગીરી પ્રીમીયમ ખાતું
(ક) મૂડી અનામત ખાતું (ડ) ઉપરનામાંથી કોઈ નહિ

e) રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવા માટે નીચેનામાંથી કઈ બાકીનો ઉપયોગ કરી સકતો નથી? **1**
(અ) નફા નુકસાન ખાતની જમા બાકી (બ) સામાન્ય અનામત
(ક) કર્મચારી પ્રોવીડન્ટ ફંડ (ડ) ડિવિડન્ડ સમતુલા ભંડોળ

f) નીચેનામાંથી શેમાંથી રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર પરત કરી શકતા નથી **1**
(અ) મૂળ કિમંતે (બ) પ્રીમિયમથી (ક) વટાવથી (ડ) ઉપરમાંથી કોઈ નહી

g) મૂડી ઘટાડાની યોજના પૂરી થયા બાદ બાકીની રકમ ક્યાં ખાતે લઇ જવાય છે ? **1**
(અ) નફા નુકસાન ખાતે (બ) સામાન્ય અનામત ખાતે

(ક) મૂડી અનામત ખાતે (ડ) પાઘડી ખાતે

h) આંતરિક મૂડીઘટાડાની યોજના અમલમાં મુક્યા બાદ કપની **1**

(અ) ચાલુ રહે છે (બ) વિસર્જન થાય છે

(ક) અન્ય કંપની દ્વારા ખરીદાય છે (ડ) અન્ય કંપનીમાં જોડાઈ જાય છે

i) મૂડી ઘટાડાની યોજના વખતે કોણ ભોગ આપશે **1**

(અ) ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરો (બ) પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરો

(ક) લેણદારો (ડ) જરૂરિયાત મુજબ ઉપરના બધા

j) શેર બાંયધરી આપનારાઓ કંપનીના દ્રષ્ટિકોણથી શું ગણાય ? **1**

(અ) ત્રાહીત પક્ષકારો (બ) પ્રમોટર્સ

(ક) અંકુશ રાખનારાઓ (ડ) ઉપર માંથી એક પણ નહિ

k) શેર બાંયધરી કમીશન ખાતું બંધ કરીને તેની બાકી કયા ખાતે લઇ જવાશે ? **1**

(અ) શેર-ડિબેન્ચર ખાતે (બ) બેંક ખાતે

(ક) બાંયધરી દલાલો ખાતે (ડ) નફા-નુકસાન ખાતે

l) શેરના જાહેર ભરણાની બાંયધરી __________આપી શકે છે. **1**

(અ) વ્યક્તિ (બ) નાણાકીય કંપની

(ક) એક થી વધારે વ્યક્તિઓ (ડ) (અ), (બ) અને (ક) બધા જ

m) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં. ૧૧ નું શીર્ષક નીચે પૈકી કયું છે ? **1**

(અ) વિદેશી હુંડીયામણ દરમાં ફેરફારોની અસર અંગેના હિસાબો

(બ) વિદેશી ચલણ રૂપાંતરના હિસાબો

(ક) આંતરરાષ્ટ્રીય વિનિમય દરના હિસાબો

(ડ) વિદેશી શાખાના હિસાબો

n) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં. ૧૪ કયા પ્રકારના હિસાબોને લાગુ થાય છે ? **1**

(અ) કંપનીના મૂડીના વ્યવહારોને

(બ) કંપનીના ચોપડે હિસાબી અનામતની વિગતો માટે

(ક) સંયોજિત સાહસને વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરવામાં

(ડ) બે કે તેથી વધુ કંપનીઓના સંયોજન માટેના હિસાબોને

Attempt any four questions from q-2 to q-81

Q-2 **Attempt all questions** **(14)**

(A) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં. 12 સમજાવો. **7**

(B) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં. 13 સમજાવો. **7**

Q-3 **Attempt all questions** **(14)**

(A) હર્ષિદા લિ.રૂ. ૧૦૦ નો એક એવા ૬% ના ૧,૦૦૦ રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર બહાર પડ્યા હતા. કંપનીના ચોપડે નફા નુકસાન ખા તે રૂ. ૭૦,૦૦૦ની જમા બાકી હતી. કંપનીએ આ શેરના નાણા પરત કરવાનો નિર્ણય કર્યો. તે હેતુ માટે રૂ. ૧૦૦ નો એક એવા ૪૦૦ ઇક્વિટી શેર બહાર પડ યા અને બાકીની રકમ નફા નુકસાન ખાતેથી ઉપયોગમાં **7**

લેવામાં આવી.

ઉપરના વ્યવહારો નોંધવા આમનોંધ લખો.

(B) મહેશ એર સર્વિસ લિ.ના નફા નુકસાન ખાતે પુરતી જમા બાકી હોવાથી નીચે મુજબ નક્કી કરવામાં આવ્યું. **7**

(1) રૂ. ૧૦ નો એક એવા ૬%ના ૧૬,૦૦૦ રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર, શેરદીઠ રૂ. ૧ના પ્રીમિયમથી પરત કરવા.

(2) આમ કરવાને પરિણામે ઉદ્ભવતું અનામત ફંડ કંપનીના નહિ વહેચાયેલા ઓર્ડીનરી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો એવા પુરેપુરા ભરપાઈ થયેલા તરીકે શેરહોલ્ડરોને બોનસ તરીકે આપવા.

શેર પરત અને શેર બહાર પાડવા અંગેની જરૂરી આમનોંધ લાખો.

Q-4 **Attempt all questions** **(14)**

(A) સમજાવો: કોર્પોરેટ ડિવિડન્ડ ટેક્સ **7**

(B) રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવા અંગે કંપની ધારાની જોગવાઈઓ જણાવો. **7**

Q-5

તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૫ નાં રોજનું દ્રષ્ટિ લિ. નું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. **14**

ઉધાર બાકીઓ	રૂ.	જમા બકીઓ	રૂ.
ચૂકવેલ ડીબેન્ચર વ્યાજ	૧૫,૦૦૦	શેરમૂડી	૧૦,૦૦,૦૦૦
બાકી હપ્તા	૫૦,૦૦૦	સામાન્ય અનામત	૬૦,૦૦૦
ખરીદી	૫,૦૦,૦૦૦	ડીબેન્ચર પરત અનામત	૪૦,૦૦૦
શરૂઆતનો સ્ટોક	૮૦,૦૦૦	૧૦%ના ડીબેન્ચર	2,00,000
દેવાદારો	૨,૦૦,૦૦૦	જાહેર થાપણો	૮૦,૦૦૦
ટેલીફોન ડીપોઝીટ	૩૦,૦૦૦	ખરીદ પરત	૨૦,૦૦૦
10%ની સરકારી લોન	૧,૦૦,૦૦૦	વેચાણ	૧૨,૦૦,૦૦૦
જમીન-મકાન	૧૪,૦૦,૦૦૦	વેપારી લેણદારો	૩૦,૦૦૦
પ્લાન્ટ-યંત્રો	૨,૩૦,૦૦૦	નહિ મંગાવેલ ડિવિડન્ડ	૧૦,૦૦૦
વેચાણ પરત	૨૫,૦૦૦	ઘાલખાધ અનામત	૧૮,૦૦૦
કર્મચારીઓનો પગાર	૫૦,૦૦૦	ન. નું. ખાતું (૧/ ૪/'૧૪)	૪૨,૦૦૦
ઓફીસ ખર્ચા	૨૦,૦૦૦		
	૨૭,૦૦,૦૦૦		૨૭,૦૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી:

(1) આખર સ્ટોક રૂ. ૪૦,૦૦૦.

(2) દેવાદારો પર ૧૦% ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરો.

(3) જમીન-મકાન પર ૫%, પ્લાન્ટ-યંત્રો પર ૧૦% ઘસારો ગણો.

(4) નફાના ૫૦% લેખે કરવેરાની જોગવાઈ કરો.

(5) શેરમૂડી પર ૧૦% લેખે ડિવિડન્ડની જોગવાઈ કરો. રૂ. ૨૦,૦૦૦ સામાન્ય અનામત ખાતે લઇ જાઓ.

(6) સૂચિત ડિવિડન્ડ પર ૨૦% લેખે કોર્પોરેટ ડિવિડન્ડ ટેક્સ (CDT) ની જોગવાઈ

કરો, જેમાં શિક્ષણવેરો અને સરચાર્જનો પણ સમાવેશ થયેલ છે.

૨૦૧૩ ના કંપનીધારાની જોગવાઈઓ પ્રમાણે પરિશિષ્ટ-૩ મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

Q-6 **Attempt all questions** **(14)**

(A) મૂડીઘટાડાની પદ્ધતિઓ જણાવો. 4

(B) 10

ચેતન લિ. એ રૂ. ૧૦ નો એક એવા ૮,૦૦,૦૦૦ ઇકવીટી શેર ૧૦% પ્રીમિયમે બહાર પડ્યા. પુરેપુરી રકમ અંગે શેરવેચાણની બાંયધરી ક્રિષ્ના, માધવ, ગોપાલ અને મોહને નીચે મુજબ આપી છે.

ક્રિષ્ના	૩,૨૦,૦૦૦ શેર	ગોપાલ	૧,૬૦,૦૦૦ શેર
માધવ	૨,૪૦,૦૦૦ શેર	મોહન	૮૦,૦૦૦ શેર

કંપનીને ૭,૦૦,૦૦૦ શેર માટે અરજીઓ મળી, જે પૈકી નિશાનીવાળી અરજીઓ નીચે મુજબ હતી:

ક્રિષ્ના	૩,૪૦,૦૦૦ શેર	ગોપાલ	૧,૭૦,૦૦૦ શેર
માધવ	૧,૬૦,૦૦૦ શેર	મોહન	૧૦,૦૦૦ શેર

બાંયધરી દલાલોને ૫% કમીશન આપવાનું છે.

ઉપરની વિગતો પરથી દરેક બાંયધરી દલાલની જવાબદારી નક્કી કરો અને કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમાંનોધ આપો.

Q-7 **Attempt all questions** **(14)**

(A) શેરવેચાણની બાંયધરીના ફાયદા જણાવો. **7**

(B) મૂડીઘટાડાના કારણો જણાવો. **7**

Q-8

અલ્કા ટ્રેડર્સ લિ. નું તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૬ ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે હતું. **14**

દેવા	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
શેરમૂડી:		જમીન અને મકાન	૩૦,૦૦૦
રૂ. ૧૦ નો એક એવા		સાંચા અને યંત્રો	૩,૫૦,૦૦૦
૧૦,૦૦૦ પ્રેફરન્સ શેર	૧,૦૦,૦૦૦	વાહનો	૨૦,૦૦૦
રૂ. ૧૦ નો એક એવા		ફર્નીચર	૨,૦૦૦
૨૦,૦૦૦ ઈકિવટી શેર	૨,૦૦,૦૦૦	રોકાણો	૧૫,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૧૦,૦૦૦	સ્ટોક	૨૦,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૫,૦૦૦	દેવાદારો	૧૨,૦૦૦

ગીરો ડીબેન્ચર	૧,૨૦,૦૦૦	બેન્ક સિલક	૧,૦૦૦
લેણદારો	૧૫,૦૦૦		
	૪,૫૦,૦૦૦		૪,૫૦,૦૦૦

મૂડીઘટાડાની નીચીની યોજનાને ટ્રીબ્યુનલ તરફથી મંજુરી મળી હતી.

(1) પ્રેફરન્સ શેર પર શેરદીઠ રૂ. ૪ માંડી વાળવા.

(2) ઇક્વિટી શેર પર શેરદીઠ રૂ. ૬ માંડી વાળવા.

(3) મિલકતોની કિમતમાં નીચે મુજબ ઘટાડો કરવો:

જમીન-મકાન રૂ. ૧૦,૦૦૦

સાંચા-યંત્રો રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦

વાહનો રૂ. ૪,૦૦૦

રોકાણો રૂ. ૮,૦૦૦

(4) સામાન્ય અનામતની રકમ માંડી વળવાની હતી તેમ જ તફાવતની રકમ નફા-નુકસાન ખાતેથી લાવવાની હતી.

જરૂરી આમનોધ લખો અને ઉપર દર્શાવેલ યોજનાની શરતો અમલમાં મુક્યા પછીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.